

Na podlagi 2. in 18. člena zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 11/01; odslej ZRev-1) je Revizijski svet Slovenskega inštituta za revizijo (odslej Inštitut) na svoji . redni seji 2008 sprejel

STALIŠČE 7

REVIZORJEV PREGLED IN POROČANJE O LETNEM POROČILU TER DRUGIH ZAKONSKIH IN REGULATIVNIH ZAHTEVAH BANK IN HRANILNIC

I. UVOD

1. člen

(Vsebina stališča)

(1) Stališče Revizijskega sveta o revizorjevem pregledu in o poročanju o letnem poročilu ter drugih zakonskih in regulativnih zahtevah bank in hranilnic (odslej Stališče) pojasnjuje postopke pri revizorjevem pregledu letnega oziroma konsolidiranega letnega poročila bank in hranilnic (odslej letno poročilo) in drugih zakonskih in regulativnih zahtev ter način revizorjevega poročanja v skladu s Sklepom o revizijskem pregledu letnega poročila bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 28/06; odslej Sklep).

(2) Določbe tega Stališča se smiselno uporabljajo tudi za podružnice bank tretjih držav.

(3) Določbe tega Stališča se smiselno uporabljajo tudi, kadar se pregled iz prvega odstavka tega člena opravi za obdobje, ki je krajše od poslovnega leta.

(4) Kadar se to Stališče sklicuje na določbe drugih predpisov, se te določbe uporabljajo v njihovem vsakokrat veljavnem besedilu.

2. člen

(Opredelitev pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem Stališču, imajo enak pomen kot v določbah zakona, ki ureja gospodarske družbe, zakona, ki ureja revidiranje, in drugih pravil revidiranja ter zakona, ki ureja bančništvo, s podzakonskimi predpisi.

II. DOLOČBE O REVIZIJSKEM PREGLEDU

3. člen

(Vsebina revizijskega pregleda)

V skladu s 4. členom Sklepa opravi revizor:

1. revizijski pregled letnega poročila, in sicer:
 - revidiranje računovodskega poročila in

- pregled poslovnega poročila in morebitnih drugih delov letnega poročila v obsegu, ki je potreben za preveritev, ali je njegova vsebina skladna z drugimi sestavinami letnega poročila, na način, določen v 4. členu tega stališča;
- 2. revizijski pregled razkritij iz prvega odstavka 207. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 131/2006 in 1-2/2008; odslej ZBan-1) na način, določen v 5. členu tega stališča;
- 3. revizijski pregled kvalitete informacijskega sistema na način, določen v 6. členu tega stališča;
- 4. revizijski pregled izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji na način, določen v 7. členu tega stališča.

II.1. LETNO POROČILO

4. člen

(REVIZIJSKI PREGLED LETNEGA POROČILA)

Revizijski pregled letnega poročila iz prve točke tretjega člena tega stališča opravi revizor v skladu z določili zakona, ki ureja gospodarske družbe, zakona, ki ureja revidiranje, in drugimi pravili revidiranja, zlasti Stališča 1 Revizijskega sveta Inštituta, ki opredeljuje revizorjev pregled letnega poročila (odslej Stališče 1).

II.2. RAZKRITJA

5. člen

(REVIZIJSKI PREGLED RAZKRITIJ)

(1) Poseben revizijski pregled razkritij iz druge točke tretjega člena tega stališča opravi revizor tudi v primeru, če so ta razkritja sestavni del letnega poročila. Pri tem upošteva določbe Sklepa o razkritjih s strani bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 135/2006; odslej Sklep o razkritjih).

(2) Revizijski pregled razkritij opravi revizor na podlagi določil mednarodnih standardov poslov preiskovanja, pri čemer mora zbrati zadostne in ustrezne dokaze, ki mu dajejo zmerno zagotovilo, da so razkritja skladna z zahtevami ZBan-1 in Sklepa o razkritjih.

(3) Pri revizijskem pregledu razkritij revizor preverja:

1. ali ima banka izdelane in sprejete ustrezne politike o razkritjih banke;
2. obseg in pogostosti razkritij v skladu s sprejetimi politikami;
3. obseg in vsebino informacij, ki so predmet razkritij, v skladu s sprejetimi politikami.

II.3. KVALITETA INFORMACIJSKEGA SISTEMA

6. člen

(REVIZIJSKI PREGLED KVALITETE INFORMACIJSKEGA SISTEMA)

(1) Pri revizijskem pregledu kvalitete informacijskega sistema upošteva revizor določbe Sklepa o upravljanju s tveganji in izvajanju procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Uradni list RS, št. 135/2006, 28/2007 in 104/2007; odslej Sklep o upravljanju s tveganji).

2) Revizijski pregled kvalitete informacijskega sistema opravi revizor na podlagi določil mednarodnih standardov poslov preiskovanja, pri čemer mora zbrati zadostne in ustrezne

dokaze, ki mu dajejo zmerno zagotovilo, da je kvaliteta informacijskega sistema banke ali hranilnice (odslej banke) skladna z zahtevami ZBan-1 in Sklepa o upravljanju s tveganji.

(3) Pri revizijskem pregledu kvalitete informacijskega sistema revizor preverja:

1. ali je informacijska podpora upravljanju s tveganji skladna z zapisanimi notranjimi pravili banke in zahtevami Banke Slovenije;
2. ali ima banka izdelano in sprejeto politiko varnosti informacijskih sistemov, ali je politika varnosti informacijskih sistemov usklajena z zapisano strategijo razvoja informacijskih sistemov banke in ali politika varnosti informacijskih sistemov upošteva priporočila slovenskih standardov oSIST ISO/IEC 27001:2006, oSIST ISO/IEC 17799:2005 in SIST ISO/IEC 1799:2003, ki jih izdaja Slovenski inštitut za standardizacijo oziroma drug pooblaščen organ.

II.4. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

7. člen

(REVIZIJSKI PREGLED IZPOLNJEVANJA PRAVIL O UPRAVLJANJU S TVEGANJI)

(1) Pri revizijskem pregledu izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji upošteva revizor določbe Sklepa o upravljanju s tveganji, Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 28/2007; odslej Sklep o ocenjevanju izgub) in Sklepa o izračunu kapitala bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 135/2006 in 104/2007; odslej Sklep o izračunu kapitala).

2) Revizijski pregled izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji opravi revizor na podlagi določil mednarodnih standardov poslov preiskovanja, pri čemer mora zbrati zadostne in ustrezne dokaze, ki mu dajejo zmerno zagotovilo, da je izpolnjevanje pravil o upravljanju s tveganji skladno z zahtevami ZBan-1, Sklepa o upravljanju s tveganji, Sklepa o ocenjevanju izgub in Sklepa o izračunu kapitala.

(3) Pri revizijskem pregledu izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji revizor preverja:

1. izpolnjevanje
 - splošnih standardov upravljanja s kreditnim tveganjem iz Priloge V Sklepa o upravljanju s tveganji in Sklepa o ocenjevanju izgub,
 - splošnih standardov upravljanja s tržnimi tveganji iz Priloge I Sklepa o upravljanju s tveganji,
 - splošnih standardov upravljanja z obrestnim tveganjem iz Priloge II Sklepa o upravljanju s tveganji,
 - splošnih standardov upravljanja z operativnim tveganjem iz Priloge III Sklepa o upravljanju s tveganji,
 - splošnih standardov upravljanja z likvidnostnim tveganjem iz Priloge IV Sklepa o upravljanju s tveganji;
2. ali ima banka izdelane in sprejete strategije in politike za upravljanje kapitala in za izvajanje procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala ter ali politike upravljanja kapitala vključujejo tudi načrtovanje ohranjanja ustreznega obsega kapitala;
3. ustreznost delovanja službe notranje revizije.

III. DOLOČBE O REVIZORJEVEM POROČANJU

8. člen

(Revizorjevo poročanje)

(1) O opravljeni reviziji računovodskih izkazov in pregledu letnega poročila banke poroča revizor v skladu z Mednarodnim standardom revidiranja (odslej MSR) 700 (Poročilo neodvisnega revizorja o celoti računovodskih izkazov za splošen namen) in Stališčem 1.

(2) O drugih zadevah - razkritjih, kakovosti informacijskega sistema in izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji - poroča revizor v skladu z Mednarodnim standardom poslov preiskovanja (odslej MSP) 2400 (Posli preiskovanja računovodskih izkazov) in v skladu s tem stališčem.

9. člen

(Revizorjevo poročanje o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah)

(1) Revizor poroča o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah na podlagi ZBan-1 in Sklepa na način,

- določen s smiselno uporabo MSP 2400,
- in predstavljen v Prilogi 1 tega Stališča.

(2) Za potrebe poročanja o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah izrazi revizor v okviru poročila, pripravljenega na podlagi MSP 2400, tri zmerne zagotovila, in sicer:

- o razkritjih banke;
- o kakovosti informacijskega sistema;
- o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji.

(3) Poleg zagotovil iz drugega odstavka tega člena vključuje revizorjevo poročilo pojasnjevalni odstavek, v katerem revizor navede, ali ima banka na datum zaključka opravljene preiskave po predloženih podatkih banke neizvršene odredbe Banke Slovenije v zvezi z razkritji, kakovostjo informacijskega sistema in izpolnjevanjem pravil o upravljanju s tveganji.

(4) Zagotovilo iz prve in tretje alineje drugega odstavka tega člena je glede na izsledke opravljene preiskave lahko:

- brez pridržkov s pojasnjevalnim(i) odstavkom (odstavki);
- s pridržki;
- odklonilno.

(5) Zagotovilo iz tretje alineje drugega odstavka tega člena je glede na izsledke opravljene preiskave lahko:

- brez pridržkov;
- brez pridržkov s pojasnjevalnim(i) odstavkom (odstavki);
- s pridržki;
- odklonilno.

(6) Ne glede na četrto in peto odstavko tega člena lahko revizor za vsako od področij iz drugega odstavka tega člena zagotovilo zavrne, če so možne posledice omejitve področja tako pomembne in prodorne, da ne more pridobiti zadostnih in ustreznih dokazov ter zato ne more dati zagotovila.

III.1. Razkritja

10. člen

(Revizorjevo zagotovilo o razkritjih)

Revizorjevo zagotovilo o razkritjih banke vključuje:

- morebitne odstavke, ki pojasnjujejo pridržke, odklonilno zagotovilo ali zavrnitev zagotovila;
- odstavek z izraženim zagotvilom in
- pojasnjevalni odstavek (pojasnjevalne odstavke) k izraženemu zagotvilu.

11. člen

(Odstavek z izraženim zagotvilom)

V tem odstavku revizor pove, ali je v povezavi z razkritji iz prvega odstavka 207. člena ZBan-1 opazil kaj takega, zaradi česar bi menil, da predstavljena razkritja za obračunsko obdobje, ki se je končalo 31. 12. 20xx niso v vseh pomembnih pogledih skladna z določili ZBan-1 in Sklepa o razkritjih.

12. člen

(Pojasnjevalni odstavek k izraženemu zagotvilu)

Revizorjevo zagotovilo o razkritjih banke iz prvega odstavka 207. člena ZBan-1 vključuje poleg morebitnih drugih pojasnjevalnih odstavkov obvezni pojasnjevalni odstavek o tem, ali so razkritja iz prvega odstavka 207. člena ZBan-1 za obravnavano obračunsko obdobje vsebinsko skladna z letnim poročilom.

III.2. Kvaliteta informacijskega sistema

13. člen

(Revizorjevo zagotovilo o kvaliteti informacijskega sistema)

Revizorjevo zagotovilo o kvaliteti informacijskega sistema banke vključuje:

- morebitne odstavke, ki pojasnjujejo pridržke, odklonilno zagotovilo ali zavrnitev zagotovila;
- odstavek z izraženim zagotvilom in
- morebitne pojasnjevalne odstavke k izraženemu zagotvilu.

14. člen

(Odstavek z izraženim zagotvilom)

V tem odstavku revizor pove, ali

- je v povezavi z informacijsko podporo upravljanju s tveganji opazil kaj takega, kar bi kazalo, da celovitost informacijske podpore upravljanju s tveganji ni v vseh pomembnih pogledih skladna z zapisanimi notranjimi pravili banke in zahtevami Banke Slovenije;
- je v povezavi z varnostjo informacijskega sistema opazil kaj takega, kar bi kazalo na to, da banka nima izdelane in sprejete politike varnosti informacijskih sistemov, da politika varnosti informacijskih sistemov ni v vseh pomembnih pogledih usklajena z zapisano strategijo razvoja informacijskih sistemov banke in da politika varnosti informacijskih sistemov ni upoštevala priporočil slovenskih standardov oSIST ISO/IEC 27001:2006, oSIST ISO/IEC 17799:2005 in SIST ISO/IEC 1799:2003, ki jih izdaja Slovenski inštitut za standardizacijo oziroma drug pooblaščen organ.

III.3. Upravljanje s tveganji

15. člen

(Revizorjevo zagotovilo o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji)

Revizorjevo zagotovilo o izpolnjevanju pravil banke o upravljanju s tveganji vključuje:

- morebitne odstavke, ki pojasnjujejo pridržke, odklonilno zagotovilo ali zavrnitev zagotovila;
- odstavek z izraženim zagotvilom in
- pojasnjevalne odstavke k izraženemu zagotvilu.

16. člen

(Odstavek z izraženim zagotvilom)

V tem odstavku revizor pove, ali je v povezavi z izpolnjevanjem pravil o upravljanju s tveganji opazil kaj takega, kar bi kazalo na to, da v revidiranem obračunskem obdobju niso bili v vseh pomembnih pogledih

- izpolnjeni splošni standardi upravljanja s kreditnim tveganjem, tržnimi tveganji, obrestnim tveganjem, operativnim tveganjem in likvidnostnim tveganjem, določeni s Prilogami I – V Sklepa o upravljanju s tveganji;
- v povezavi s kreditnim tveganjem upoštevana določila Sklepa o ocenjevanju izgub;
- v povezavi s kapitalom, kapitalskimi zahtevami in ustreznim notranjim kapitalom banke upoštevana določila Sklepa o izračunu kapitala;
- v povezavi z delovanjem službe notranje revizije upoštevana določila ZBan-1.

17. člen

(Pojasnjevalni odstavki k izraženemu zagotvilu)

(1) Revizorjevo zagotovilo o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji iz 15. člena tega stališča vključuje poleg morebitnih drugih pojasnjevalnih odstavkov pojasnjevalne odstavke o:

- morebitnih pomanjkljivosti, ugotovljenih pri pregledu izpolnjevanja splošnih standardov upravljanja s tveganji iz 1. točke tretjega odstavka 7. člena tega stališča (odslej tveganja) in upoštevanja Sklepa o izračunu kapitala;
- morebitnih pomanjkljivosti delovanja službe notranje revizije;
- ugotovitvah glede izpolnjevanja revizorjevih priporočil iz preteklih let;
- revizorjevih priporočilih glede izboljšanja politik, procesov in postopkov, povezanih s izpolnjevanjem splošnih standardov upravljanja s tveganji ter s kapitalom, kapitalskimi zahtevami in ustreznostjo notranjega kapitala;
- revizorjevih priporočilih za izboljšanje delovanja službe notranje revizije.

(2) V pojasnjevalnih odstavkih iz prvega odstavka tega člena se revizor lahko sklicuje tudi na revizorjevemu poročilu priložene dokumente, v katerih podrobneje opredeli pomanjkljivosti, ugotovitve ali priporočila iz pojasnjevalnih odstavkov.

IV. DATUM UVELJAVITVE IN UPORABE TER POJASNILA TEGA STALIŠČA

18. člen

(Datum uveljavitve in uporabe)

To stališče začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS; uporabljati se začne pri revidiranju računovodskih izkazov in pregledu letnih poročil bank in hranilnic za leto 200x. Zgodnejša uporaba je priporočljiva.

19. člen

(Pojasnila)

Za pojasnila in tolmačenje posameznih točk tega Stališča je pristojen Revizijski svet Inštituta oziroma po pooblastilu revizijskega sveta Inštituta strokovne službe Inštituta.

**Zgled revizorjevega poročila o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah banke
(hranilnice)**

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Pri banki ABC smo za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 20xx, v povezavi:

- z razkritji iz prvega odstavka 207. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 131/2006 in 1-2/2008; odslej ZBan-1);
- s kvaliteto informacijskega sistema in
- z izpolnjevanjem pravil o upravljanju s tveganji

pregledali njeno upoštevanje določb ZBan-1 in njegovih podzakonskih predpisov - Sklepa o razkritjih s strani bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 135/2006; odslej Sklep o razkritjih), Sklepa o upravljanju s tveganji in izvajanju procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Uradni list RS, št. 135/2006, 28/2007 in 104/2007; odslej Sklep o upravljanju s tveganji), Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 28/2007; odslej Sklep o ocenjevanju izgub) in Sklepa o izračunu kapitala bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 135/2006 in 104/2007; odslej Sklep o izračunu kapitala) - v poslovnem letu, ki se je končalo 31. 12. 200x.

Za razkritja, zagotavljanje kvalitete informacijskega sistema in izpolnjevanje pravil o upravljanju s tveganji v skladu z navedenimi predpisi je odgovorno poslovodstvo banke. Naša odgovornost je izdaja poročila na podlagi opravljene preiskave.

Področje preiskave

Preiskavo smo opravili v skladu z mednarodnim standardom poslov preiskovanja 2400. Ta standard zahteva od nas načrtovanje in izvedbo preiskave za pridobitev zmerne zagotovila, da pregledane informacije ne vsebujejo pomembno napačnih navedb. Preiskava je omejena predvsem na poizvedovanje pri osebju banke in na analitične postopke v zvezi z informacijami ter tako daje manjše zagotovilo kot revizija. Revizije nismo opravili, zato ne izražamo revizijskega mnenja.

Prepričani smo, da je naša preiskava primerna podlaga za dano zagotovilo.

Zagotovilo o razkritjih

(Morebitni odstavki, ki pojasnjujejo pridržke, odklonilno zagotovilo ali zavrnitev zagotovila.)

V preiskavi nismo opazili ničesar, zaradi česar bi menili, da razkritja iz prvega odstavka 207. člena ZBan-1 za obračunsko obdobje, ki se je končalo 31. 12. 20xx, niso v vseh pomembnih pogledih skladna z določili ZBan-1 in Sklepa o razkritjih.

(Morebitni pojasnjevalni odstavki.)

Razkritja iz prvega odstavka 207. člena ZBan-1 so vsebinsko skladna z letnim poročilom.

Zagotovilo o kvaliteti informacijskega sistema

(Morebitni odstavki, ki pojasnjujejo pridržke, odklonilno zagotovilo ali zavrnitev zagotovila.)

V preiskavi nismo opazili nič takega, zaradi česar bi menili,

- da informacijska podpora upravljanju s tveganji ni v vseh pomembnih pogledih skladna z zapisanimi notranjimi pravili banke in zahtevami Banke Slovenije;

- da politika varnosti informacijskih sistemov ni v vseh pomembnih pogledih usklajena z zapisano strategijo razvoja informacijskih sistemov banke in da ni upoštevala priporočil slovenskih standardov oSIST ISO/IEC 27001:2006, oSIST ISO/IEC 17799:2005 in SIST ISO/IEC 1799:2003, ki jih izdaja Slovenski inštitut za standardizacijo oziroma drug pooblaščen organ.

(Morebitni pojasnjevalni odstavki.)

Zagotovilo o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji

(Morebitni odstavki, ki pojasnjujejo pridržke, odklonilno zagotovilo ali zavrnitev zagotovila.)

V preiskavi nismo opazili nič takega, zaradi česar bi menili, da v revidiranem obračunskem obdobju niso bili v vseh pomembnih pogledih

- izpolnjeni splošni standardi upravljanja s kreditnim tveganjem, tržnimi tveganji, obrestnim tveganjem, operativnim tveganjem in likvidnostnim tveganjem, določeni s Prilogami I – V Sklepa o upravljanju s tveganji;
- v povezavi s kreditnim tveganjem upoštevana določila Sklepa o ocenjevanju izgub;
- v povezavi s kapitalom, kapitalskimi zahtevami in ustreznim notranjim kapitalom banke upoštevana določila Sklepa o izračunu kapitala;
- v povezavi z delovanjem službe notranje revizije upoštevana določila ZBan-1.

(Morebitni pojasnjevalni odstavki.)

Pojasnjevalni odstavek (odstavki) o morebitnih pomanjkljivostih¹, ugotovljenih pri revizijskem pregledu izpolnjevanja splošnih standardov upravljanja s tveganji iz 1. točke tretjega odstavka 12. člena Stališča 7 in upoštevanja Sklepa o izračunu kapitala.

Pojasnjevalni odstavek (odstavki) o morebitnih pomanjkljivostih² delovanja službe notranje revizije.

Pojasnjevalni odstavek (odstavki) o ugotovitvah³ glede izpolnjevanja revizorjevih priporočil iz preteklih let.

Pojasnjevalni odstavek (odstavki) o revizorjevih priporočilih⁴ glede izboljšanja politik, procesov in postopkov, povezanih s izpolnjevanjem splošnih standardov upravljanja s tveganji ter s kapitalom, kapitalskimi zahtevami in ustreznostjo notranjega kapitala.

Pojasnjevalni odstavek (odstavki) o revizorjevih priporočilih⁵ za izboljšanje delovanja službe notranje revizije.

Pojasnjevalni odstavek o izvršitvi odredb Banke Slovenije

¹ Revizor se lahko sklicuje tudi na revizorjevemu poročilu priložen dokument, v katerem podrobneje opredeli pomanjkljivosti iz pojasnjevalnega odstavka. (*Primer: V povezavi z izpolnjevanjem splošnih standardov upravljanja s kreditnim tveganjem iz Priloge V Sklepa o upravljanju s tveganji smo ugotovili določene pomanjkljivosti, ki so podrobno obrazložene v Prilogi xx tega poročila.*)

² Revizor se lahko sklicuje tudi na revizorjevemu poročilu priložen dokument, v katerem podrobneje opredeli pomanjkljivosti iz pojasnjevalnega odstavka.

³ Revizor se lahko sklicuje tudi na revizorjevemu poročilu priložen dokument, v katerem podrobneje opredeli ugotovitve iz pojasnjevalnega odstavka.

⁴ Revizor se lahko sklicuje na revizorjevemu poročilu priložen dokument, v katerem podrobneje opredeli priporočila iz pojasnjevalnega odstavka.

⁵ Revizor se lahko sklicuje na revizorjevemu poročilu priložen dokument, v katerem podrobneje opredeli priporočila iz pojasnjevalnega odstavka.

Revizor navede, ali ima banka na datum zaključka opravljene preiskave po predloženih podatkih banke neizvršene odredbe Banke Slovenije v zvezi z razkritji, kvaliteto informacijskega sistema in izpolnjevanjem pravil o upravljanju s tveganji.

(Primer: Na datum zaključka opravljene preiskave po predloženih podatkih banke le-ta nima neizvršenih odredb Banke Slovenije v zvezi z razkritji, kvaliteto informacijskega sistema in izpolnjevanjem pravil o upravljanju s tveganji.)

REVIZOR

Datum
Naslov

Predsednik revizijskega sveta
Slovenskega inštituta za revizijo

Marjan Mahnič, l.r.

Številka

Ljubljana, 2008